

ต้นทุนกิจกรรมการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดทางห้องปฏิบัติการ ตามโครงการตรวจสุขภาพประจำปี
ปีงบประมาณ 2550 โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี

ACTIVITY – BASED COSTING OF LABORATORY SERVICES FOR BLOOD SUGAR LEVEL, ANNUAL
HEALTH CHECK-UP FISCAL YEAR 2550 IN KING PRANUNGKLAO HOSPITAL, NONTABURI
PROVINCE.

ธนิมา สังข์สุวรรณ 4837646 PHPH/M.

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการบริหาร โรงพยาบาล

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุขุม เจียมตน Ph.D., ภูษิตา อินทรประสงค์ พบ.ค.(การบริหารการพัฒนา),
สุคนธา คงศีล Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาในทัศนะของผู้ให้บริการ ใช้วิธีการคิดต้นทุนกิจกรรมเพื่อ
วิเคราะห์ต้นทุนทรัพยากรที่แท้จริงของการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดทางห้องปฏิบัติการ ตามโครงการตรวจ
สุขภาพประจำปี โดยทีมผู้บริหาร โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญการบริหาร
ต้นทุนให้เป็นไปตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนค่าลงทุน
ย้อนหลังของปีงบประมาณ 2550 โดยใช้แบบเก็บรวบรวมข้อมูล ส่วนข้อมูลต้นทุนดำเนินการและร้อยละของ
สัดส่วนของระยะเวลาในแต่ละกิจกรรมตามพจนานุกรมกิจกรรมแบบไปข้างหน้าโดยใช้แบบสอบถามและการ
สังเกตระหว่างวันที่ 15-30 พฤศจิกายน 2551 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป MS Excel 2003

ผลการวิเคราะห์ได้จำแนกออกเป็น 5 กิจกรรมหลัก 16 กิจกรรมรองและ 27 กิจกรรมย่อย เก็บ
รวบรวมข้อมูลต้นทุนจำแนกตามรายการกิจกรรม ตัวผลกคณต้นทุนคือจำนวนการลงทะเบียนของการส่งตรวจหา
ระดับน้ำตาลในเลือดทางห้องปฏิบัติการและจำนวนครั้งของการส่งตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดทาง
ห้องปฏิบัติการได้ต้นทุนรวมเท่ากับ 38,989.08 บาท ระยะเวลารวมเท่ากับ 5,952.21 ชั่วโมง โดยมีต้นทุนรวมต่อ
หน่วยกิจกรรมเท่ากับ 35.52 บาท จำแนกได้เป็นต้นทุนงานบริหารและอำนวยความสะดวกเท่ากับ 3.92 บาท งานวิชาการ
เท่ากับ 19.60 บาท งานการเตรียมตรวจทางห้องปฏิบัติการเท่ากับ 4.59 บาท งานตรวจทางห้องปฏิบัติการเท่ากับ
5.41 บาท และงานหลังการตรวจทางห้องปฏิบัติการเท่ากับ 2.00 บาท คิดเป็นสัดส่วนในแต่ละงานเป็น 4:20:5:5:2
ตามลำดับ ในขณะที่โรงพยาบาลได้รับค่าตรวจครั้งละ 40 บาท

การวิจัยครั้งนี้พบว่าควรมีการสร้างความเข้าใจให้บุคลากรทุกระดับตระหนักถึงความสำคัญของ
ทรัพยากร ที่นำมาใช้ ซึ่งจะนำไปสู่การลดต้นทุนดำเนินการในส่วนของการค่าวัสดุสำนักงาน-งานบ้าน ค่า
สาธารณูปโภคและมีแนวคิดต้นทุนกิจกรรมของงานตรวจทางห้องปฏิบัติการอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ
ของงานและช่วยให้ทีมผู้บริหารโรงพยาบาลมีแนวทางตัดสินใจการลด/ปรับกิจกรรมที่ไม่เพิ่มค่าโดยลดระยะเวลา
ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของการตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือดทางห้องปฏิบัติการที่มีการใช้ต้นทุนสูง เน้นพัฒนา
กิจกรรมที่เพิ่มค่าให้กับงาน มีการจัดสรรอัตราค่าจ้างให้เหมาะสมกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยพิจารณาตามบทบาท
หน้าที่ของแต่ละงาน เพื่อให้สอดคล้องตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ของรัฐบาล
รวมทั้งนำไปใช้ในนโยบายเชิงรุกสำหรับการรักษาผู้ป่วยโรคเบาหวานในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง
ต่อไป

คำสำคัญ: ต้นทุนกิจกรรม / การกระจายทรัพยากร / ตัวผลกคณต้นทุน / ต้นทุนรวม / การบริหาร โรงพยาบาล

ACTIVITY-BASED COSTING OF LABORATORY SERVICES FOR BLOOD SUGAR LEVEL, ANNUAL HEALTH CHECK-UP FISCAL YEAR 2550 IN KING PRANUNGKLOA HOSPITAL, NONTHABURI PROVINCE.

THANIMA SUNGSUWAN 4837646 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HOSPITAL ADMINISTRATION

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUKHUM JIAMTON Ph.D., BHUSITA INTARAPRASONG Ph.D., SUKHONTHA KONGSIN Ph.D.

ABSTRACT

This study was a descriptive study on the provider perspective view based on the concepts of activity-based costing to analyze actual resource costs of laboratory services for blood sugar level, in the annual health check-up program following the policy of the Ministry of Public Health in the fiscal year 2550 for Strategic Performance-Based Budgeting in King Pranungklao Hospital, Nonthaburi. The hospital management team has realized the importance of cost management systems to comply with a budget focused on the strategy by developing value-added activities. The activity-based costing approach for hospital accounting is an effective cost management model. The assignment of cost in Activity-Based Costing generally occurs in two stages, from resources to activities, and then activities to cost objects. The secondary data of capital costs were retrospectively collected during the fiscal year 2550 by using data recording forms. In addition, the primary data of investment costs for the fiscal year 2550 and the ratio of percentage of time spent per output of activity were prospectively collected by questionnaire and observation during the period of November 15-30, 2008.

There were 5 main activities which were divided into 16 sub-activities and 27 tasks based on existing activities. Cost Drivers were the sent registration numbers of detected blood sugar levels, and period of transmission for blood sugar monitoring at the laboratory. The total cost was 38,989.08 baht and total time spent was equal to 5,952.21 hours, with a total cost per unit equal to 35.52 baht. This cost could be sub-divided as Executive Director and academia at 3.92 baht to 19.60 baht, laboratory preparation at 4.59 baht, laboratory examination at 5.41 baht and post-test laboratory at 2.00 baht, representing 4:20:5:5:2 respectively, while the hospital had been monitoring costs at 40 baht each.

The results from this study suggest that there should be a program for all levels of hospital staff to realize the importance of costing, which should lead to lower recurrent costs in the cost of office stationary and household supplies. Additionally public utilities expenses and enhanced quality by using the activity-based costing approach can reduce the period of non-revenue. This study can enable a hospital management team to analyze and interpret their costing decisions and can allow them to determine their pricing policies to make more accurate decisions on budgeting and strategy planning, following the SPBB of the government policy, which might also be usefully if applied for other diabetes services in Nonthaburi and nearby provinces in Thailand.

KEYWORDS: ACTIVITY-BASED COSTING / RESOURCE ALLOCATION / COST DRIVER/ TOTAL COST / HOSPITAL MANAGEMENT

214 pages